Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC Ч. 241. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ГРУДНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 20, 1983 No. 241. VOL. XC.

ПРОАНАЛІЗОВАНО ПРАЦЮ КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ

Торонто (Д. Рак). — Як уже інформовано, протягом двох днів перед початком ІУ Світового Конгресу Вільних Українців тут відбулися сесії Комісії Прав Людини. Темою першого дня у вівторок, 29-го листопада, були справи прав України на зовнішніх форумах у формі двох панелів з участю визначних не-українців, а другий день, 30-го листопада, був призначений на ділові наради Комісії.

Звітує Христина Ісаїв

Програму поділено на три частини: звітування комітетів оборони прав людини та українських політичних в'язнів, панель п. н. „Сучасний рух опору в Україні" та намічення плянів праці на майбутнє і прийняття відповідних резолюцій.

В більших осередках українських поселень працюють окремі комітети під різними назвами, а також поодинокі організації, головною ціллю яких є довести до відома урядів своїх країн факти про порушення прав України та добитись їх підтримки в обороні національних, релігійних і культурних прав, в обороні поодиноких політичних в'язнів і переслідуваних родин. В 1983 році включено додаткові акції, спрямовані на поширення інформацій про створений Москвою голод в Україні в роках 1932-33.

Про працю поодиноких осередків і переведені зовнішні акції звітували: Михайло Гринюк, Велика Британія; Павло Рафалюк, Ноттінгем, Англія; Ольга Заверуха, Торонто, Канада; Ігор Ольшанівський, Нюарк, Ню Джерзі; д-р Олег Волянський, Кергонксон, Н. Й.; Пастор Володимир Боровський, Атланта, Джа.; Зеновія Бігун, Чикаго, Ілл.; Мирон Дахнівський, Чикаго, Ілл.; Ілля Демиденко, Рочестер, Н. Й.; Андрій Фединський, Вашінгтон; Марія Пискір, Милвокі, Виск.; Михайло Герець, Олбані, Н.Й.

На ширшу скалю розгорнена праця організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні з осідком в ЗСА, про яку звітував координатор І. Ольшанівський. Працюючи безперервно і маючи модерно наладнану канцелярію, АОЛП втримує контакти з різними установами, українськими і чужими, видає інформаційний листок та при співпраці своїх членів (Володимир Боднар, Божена Ольшанівська та інші) веде плянове „лаббі" у Вашінгтоні. Завдяки підтримці конгресменів з Ню Джерзі,були вислані листи із соткою підписів інших репрезентантів до президента Роналда Реґена в обороні Оксани Мешко і для проголошення Дня Української Гельсінкської Групи. Справою політичної ваги є заходи для створення конґресової комісії для студій і слідства причин голоду в Україні в 1932-33 на підставі законопроєкту, внесеного конґресменом Джеймсом Флоріо (Д.—Н.Дж.) під числом 3993 з 27-го вересня ц.р. Для ухвали цього закону Конгресом ЗСА треба спонзорства значного числа репрезентантів і сенаторів, в чому може допомогти ціла українська громада в ЗСА.

Детальний звіт інкорпорованої установи „Смолоскип" з осідком у ЗСА, але із світовим засягом, дав огляд праці, веденої з дозою професійного „лаббі", що проходить в трьох напрямках: в ділянці зв'язків-акцій у Вашінгтоні, на міжнародних конгресах, спортових ігрищах тощо; інформаційна діяльність для українців і чужинців — пресові повідомлення, квартальник „Смолоскип"; обширна видавнича діяльність — збірники, брошури, памфлети, політичні твори.

Не було формального звіту з переведених акцій українськими жіночими організаціями і Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) на крайових і міжнародних форумах в обороні жінок політичних в'язнів і їх родин, та виступів проти порушення людських прав в Україні, у формі внесених резолюцій, протестаційних акцій (голодівки), чи навіть виставок, де поширюється інформаційні матеріяли. В рамках публікацій СФУЖО видано ряд монографічних брошурок про поодиноких політичних в'язнів в опрацюванні д-р Ніни Строкатої та за редакцією д-р Наталії Пазуняк. На окрему увагу заслуговує участь делегацій СФУЖО в світових жіночих конференціях Декади жінок Об'єднаних Націй, зокрема в звітовому періоді в конференції і форумі в Копенгаґені, Данія, в часі від 13-го до 31-го липня 1980 року, та постійна співпраця в Комітеті декади Недержавних організацій (НДЖО) в Ню Йорку. Інформації ці подано в часі дискусії над звітами.

Із звітів було видно, що праця на місцях проходила різними методами і у різних формах, залежно від місцевих або крайових можливостей, та з якими труднощами і проблемами зустрічалися поодинокі осередки і організації. Потрібна була б деяка координація дій і визначення пріоритетів для сконцентрування деяких починів, — за словами дискутантів.

Спеціяльну увагу в дискусії приділено справі русифікації в Україні, що є загрозою для української мови і веде до знищення української культури. Це, між іншим, не лише українська проблема, бо ця небезпека є в усіх союзових республіках, а процес насильного впровадження російської мови, як панівної мови всіх народів СССР, триває вже понад 60 літ з таким результатом, що згідно з переписом населення з 1979 року, 82 відсотки населення знають російську мову (якщо статистика є вірною), — підкреслювано у дискусії.

ВІДБУВСЯ ЕКУМЕНІЧНИЙ СИМПОЗІЮМ

Торонто (Б.І.Л.). — У п'ятницю, 2-го грудня ц.р., під час ІУ Конгресу СКВУ тут відбувся в одній із заль готелю симпозіюм на тему: „Український екуменізм". Його влаштувало Українське Патріярхальне Світове Об'єднання (УПСО), а господарем конференції була Рада Організацій за Патріярхат УКЦ в Канаді. Голова Ради, о. Роман Ганкевич, відкрив симпозіюм, а Митрополит Максим провів молитву.

У вступному слові голова УПСО д-р Богдан Лончина, з'ясував потребу зустрічей українців різних віровизнань для обговорення справ релігійного характеру, головно у зв'язку з 1000-літтям хрищення України. Після того першу доповідь п.н. „Діялог Католицької Цеkви з Православними Церквами" виголосив Митрополит Максим. Другий доповідач, проф. Р. Єренюк з Вінніпеґу, не міг взяти участи в симпозіюмі, тому на це місце інж. Василь Колодчин відчитав доповідь пок. Олега Штуля-Ждановича, яку він виголосив в 1963 році в Римі, а яка далі актуальна, п. н. „Потреба, можливості та форми діялогу між католиками і православними". Третю доповідь після перерви на полуденок виголосив о. д-р Петро Біланюк на тему: „Догматичні розходження між Католицькою та Православною Церквами". Останню доповідь дав о. мгр В. Іващук на тему: „Головні причини віддалі між українцями православними і католиками".

Предсідниками чотирьох сесій симпозіюму були: ред. Роман Данилевич, д-р Мирослав Лабунька, д-р Михайло Марунчак та д-р Богдан Боцюрків, які й керували запитами та дискусією, що відбувалися після кожної доповіді.

Симпозіюм на тему „Українського екуменізму" викликав широке зацікавлення серед української громади. В ньому взяло участь біля 100 осіб — католиків, православних і протестантів, мирян і духовних. Учасники вітали думку такої екуменічної зустрічі з обміном думок на екуменічні теми. Видвигнено навіть пропозицію створити український екуменічний центр чи комітет, який далі студіював би проблему українського екуменізму.

Всі доповіді цього симпозіюму будуть опубліковані друком, щоб виявлені там думки зробити доступними українському загалові. Доповіді першого симпозіюму УПСО на тему „Богословії мирянства" вже вийшли окремою книжечкою.

Зростає підтримка законопроєкту в справі Голоду

(Зліва): Данило Марчишин, Володимир Боднар і Ігор Ольшанівський, члени організації Американці за Людські Права в Україні, конґресмен Джеймс Дж. Флоріо і Божена Ольшанівська, дружина Ігоря.

Нюарк, Н.Дж. — Організація Американці за Людські Права в Україні повідомляє, що одержала дуже сердечного листа від конґресмена Джеймса Дж. Флоріо за поміч цієї організації у зредаґуванні і подані інформацій для законопроєкту ч. 3993 про створення окремої комісії для розсліду Великого голоду в Україні у роках 1932-33.

Вже зголосилось понад 70 конгресменів з підтримкою цього законопроєкту.

Організація Американці за Людські Права в Україні під проводом Ігора Ольшанівського рада із своїх дотеперішніх успіхів у цій справі, але закликає українців використали тепер нагоду святочних побажань та пишучи їх до своїх конґресменів рівночасно просити підтримати цей законопроєкт про створення комісії для прослідження Великого голоду. Створення такої комісії матиме велике політичне значення. Палата Репрезентантів збирається після Різдвяних вакацій щойно 23-го січня, тож саме тепер є догідний час просити поодиноких її членів, які ще не підтримали законопроєкту ч. 3993, це зробити.

Вийшла ілюстрована Біблія для молоді

Загреб, Югославія. — За благословенням Владики Йоакима Сеґеді, адміністратора крижевської епархії, та з югославського видавництва Kršćanska sadašnjost появилася „Ілюстрована Біблія для молодих". Авторами оригінального тексту є Йосиф Е. Краузе і Самуїл Террієн; підставою українського видання є Ilustrirovana Biblija Mladih; Біблейні тексти взято із „Святого Письма Старогоі Нового Завіту", видавництво О.О. Василіян, Рим, 1963; українське видання опрацював і приготовив до друку Владика Славомир Мікловш.

Копія заголовної сторінки

Це люксусове й багатоілюстроване видання у вишневій твердій обгортці — гарний дарунок на Свята — коштує 20 долярів. Його можна набути в книгарні „Свободи", звернувшись на адресу: Svoboda Bookstore, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЦК ОДУМ

Чикаґо (О.П.). — Чергова Конференція Центрального Комітету ОДУМ-у відбудеться в суботу і неділю, 24-го і 25-го грудня ц.р. в Маямі, Фльорида, в Українському Центрі. На порядку денному є розгляд праці ОДУМ-у ЗСА і Канади та плянування діяльности на наступний рік.

ІЗРАЇЛЬ І ЄГИПЕТ ОТРИМАЮТЬ ДОПОМОГУ ВІД ЗСА

Вашінгтон. — Адміністрація президента Роналда Реґена погодилася дати Ізраїлеві 1,4 більйона долярів військової допомоги в наступному фінансовому році. Єгипет отримає 1,1 більйона долярів такої допомоги. Вся ця допомога дається безповоротно.

Високі офіційні особи Уряду ЗСА заявили, що дружні країни отримають цю допомогу безповоротно тому, що дуже часто вони знаходяться у важких фінансових умовах та не можуть заплатити за військове спорядження, яке їм необхідне для власної оборони.

Одна висока офіційна особа Державного департаменту з приводу цього заявила: „Тепер ми повинні вирішити, якщо дружня країна заслуговує на нашу військову допомогу, ми повинні дати їй цю допомогу, не виснажуючи її фондів."

Найвиразнішим прикладом такої зміни форми допомоги є Ізраїль. Дотепер Ізраїль отримував військову допомогу від ЗСА, але мусив якусь частину сплатити. Наприклад, у цьому фінансовому році Ізраїль, отримав 1,7 більйона долярів допомоги, половина якої, тобто 850 мільйонів, надана безповоротно, решту Ізраїль повинен у якійсь формі віддати. Ізраїль вже винен ЗСА 10 більйонів долярів.

Тепер у результаті переговорів між прем'єр-міністром Ізраїля Іцаком Шаміром і президентом ЗСА Роналдом Реґеном, які недавно відбулися у Вашінгтоні, вирішили, що Конгрес розгляне питання надання Ізраїлеві безповоротної допомоги в сумі 1,4 більйона долярів. Обидві сторони погодилися на таке полагодження справи. Білий Дім заявив при тому, що він розуміє потреби Ізраїля на майбутнє і що ЗСА зроблять відповідний жест доброї волі і задоволять потреби Ізраїля в майбутньому.

Крім військової допомоги, Ізраїль отримує велику економічну допомогу від ЗСА, яка не залежить від зміни політики чи тимчасових умов.

Одночасно з допомогою Ізраїлеві, подібну військову та економічну допомогу від ЗСА отримує Єгипет. Як сказано, Адміністрація просить Конгрес схвалити на 1985 рік 1,1 більйона долярів військової допомоги для Єгипту і один більйон економічної.

Критика Молдавії підтверджує настанову Андропова

Москва. — Совєтська комуністична партія через свій центральний орган газету „Правда" гостро скритикувала керівництво Молдавської республіки, одної з 15-ох республік, складових частин Совєтського Союзу. Західні експерти совєтської політики вважають такий крок оживленням діяльности хворіючого совєтського лідера Юрія Андропова, особливо його різкого повороту до дисципліни сталінського періоду.

Хоч, згідно з повідомленнями совєтських джерел, Андропов приступив до праці, щонайменше частинно, він публічно ще не появлявся після довгої хвороби. Останній раз його бачили 18-го серпня. Непевність, яка оточує його становище покищо не розвіялася. Критика молдавського керівництва має на меті зробити враження, що система Андропова діє.

Передова „Правди" з 15-го грудня критикує керівництво Молдавії за „інерцію", „бюрократизм", „зволікання", і заявляє, що негайно потрібні „радикальні покращання".

Західні експерти совєтської політики та дипломати далі роблять здогади, що така критика спрямована проти померлого Леоніда Брежнєва, який довгі роки був першим секретарем комуністичної партії Молдавії, та Константина Черненка, який був близьким співробітником і другом Брежнєва не тільки в політбюрі в Москві, але ще багато років тому в Молдавії. Константин Черненко надіявся на зайняття керівних становищ після смерті Брежнєва, але Андропов випередив його. Черненко втратив деякі із своїх попередніх високих функцій, але все ще залишається другим після Андропова.

Західні дипломати вважають, що вибір Молдавії для критики стався не випадково. Те, що діється в Молдавії, загально процвітає скрізь по всьому Совєтському Союзі.

Враження дипломатів таке, що більшість совєтських керівників на місцях очікують, чи Андропов позбудеться своїх хворобових проблем, поки взятися серйозно за виконання його проєктів.

КОНСЕРВАТИСТИ ПРОГРАЛИ У ВИБОРАХ В ЯПОНІЇ

Токіо, Японія. — Ліберально-демократична партія Японії, яка перебувала понад двадцять років при владі, потерпіла в понеділок, 19-го грудня, у виборах найбільшу поразку від часу закінчення Другої світової війни, втративши більшість у парляменті. Тепер вона, як консервативна партія, мусить шукати підтримку інших консервативних сил Японії, щоб залишитися при владі. Таку підтримку ліберально - демократична партія використовувала тільки два рази від 1955 року, відколи вона правила Японією без перерви.

Неофіційні дані виборів, отримані в останню хвилину, говорять, що ліберальні демократи отримали в парляменті 250 із 511 місць, тобто на шість місць менше від абсолютної більшости.

З таким результатом ця консервативна партія змушена тепер діяти поволі та обережно, щоб не викликати різкого опору опозиційних партій.

Такий поворот справ виявився серйозним ударом для прем'єр-міністра Ясуґіро Накасоне, поставивши під сумнів його керівництво партією, а далі його перебування на пості прем'єр-міністра. Сам Накасоне назвав вибори „дуже суворим результатом". У наслідок виборів передбачається завзята боротьба в самій ліберально-демократичній партії, під час виборів нового керівника партії, який потім майже автоматично стає прем'єр-міністром.

Другим цікавим явищем цьогорічних виборів було те, що попередній прем'єр-міністер Какуеї Танака, який мусив покинути свій пост у зв'язку зі скандалом хабарництва, здобув перемогу у своїй виборчій окрузі, яка вибирала його до парляменту вже на протязі 36 років. Танака — впливова особа в політичному житті Японії та можливий суперник Накасоне.

Москва закинула пляни „перетворення природи"

Москва. — Після галасливого розголошування про велетенські пляни спрямування великих північних рік Совєтського Союзу на південь і зрошення їхніми водами засушливих напівпустель і пустель Середньої Азії, совєтський уряд тихенько відклав ці пляни на невизначений час.

Як повідомляють західні журналісти з Москви, там появилися певні матеріяли в совєтських журналах, які кидають деяке світло на цю проблему. Після довгих років досліджень, оцінок і розважань совєтські вчені та економічні експерти прийшли до висновку, що втрати будівництва будуть більші, ніж користі від нього. Крім того, можуть наступити такі зміни в природній рівновазі районів нових проєктів, які можуть виявитися шкідливими. Совєські проєктанти мають вже гіркий досвід з будівництвами гребель на Дніпрі, які залили урожайні поля, заболотили цілі райони плодородних земель, а в інших місцях висушили великі простори прекрасних лук і сіножатей.

Крім природних причин, припинення здійснення великих програм перетворення природи, як часто називають такі будови совєтські пропаґандисти, тут не малу ролю відіграли й економічні аспекти. В цей час, як совєтська економіка переживає не легкі хвилини, витрачати більйони карбованців на здійснення сумнівних плянів, отверезило совєтських меґаломанів. Не мале значення мають у справі відкладення водних проєктів також і нові військові видатки Совєтського Союзу.

Найбільше потерплять від занехання проєкту повернути північні ріки на південь середньоазійські республіки, Узбекістан у першу чергу, який найбільше надіявся на воду для зрошенуня своїх полів, а також для розвитку міст і промисловости в них.

У СВІТІ

НОВИЙ УРЯД АРҐЕНТИНИ, примусивши понад половину генералів і дві треті адміралів піти на пенсію, заявив, що внутрішня безпека більше не буде підлягати військовим. Уряд опублікував декрети, які точно визначають, що військові повинні і можуть робити, а що вони не повинні робити, змінюючи таким чином військовий кодекс. Новообраний уряд президента Рауля Альфонсіна почав проводити зміни, щоб встановити надійну контролю над армією. Як відомо з попередніх повідомлень, керівники хунт будуть відповідати перед судом за ті злочини, які вони поповнили за вісім років свого беззаконного праління.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ЗАХОДОМ і Сходом, які відбувалися в столиці Австрії Відні, про зменшення в Центральній Европі звичайних військ і звичайної зброї перервані, і країни Варшавського пакту відмовилися від назначення дати їх відновлення. Такий крок країн совєтського бльоку є вже третьою відмовою за останні кілька тижнів вести переговори з західніми країнами про проблеми роззброєння. Вину за такий стан справ Совєтський Союз звалює, як звичайно, на західні країни.

ОСТАННІ 190 ВОЯКІВ бойових одиниць збройних сил ЗСА покинули в четвер, 15-го грудня, Ґренаду і разом зі своїм командиром генералом Джеком Фаррісом відлетіли додому. Перед відлетом генерал Фарріс заявив на летовищі, яке будували кубинські спеціялісти: „Ми від'їжджаємо з твердим переконанням, що справи підуть добре на Ґренаді". В Ґренаді, як заявив військовий речник, залишилися 300 американців допоміжного персоналу для налагодження нормального життя в цій малій острівній країні.

ІРАК ЗАЯВИВ У ЧЕТВЕР, 15-го грудня, що його літаки атакували „вибрані цілі" в південнозахідньому Ірані в містах Ілям і Дельоран. Офіційне пресове агентство Іраку передало слова військового речника, який заявив, що бомбові рейди іракського леутнства є дальшими відплатними діями за бомбові напади проіранських смертників у понеділок на посольста в Кувейті. Ірак обвинувачує Іран у проведенні цих терористичних актів, під час яких загинули 11 осіб. Теґран заперечив такі обвинувачення.

В АМЕРИЦІ

СТЕЙТОВИЙ СЕНАТОР Манфред Оренстін, демократ з Ню Йорку, зрезигнував з посади голови виборчої комісії в таборі демократичного кандидата сенатора Джана Ґленна, який знайшовся тепер під „вогнем" критики за те, що не згодився підтримувати гомосексуалістів і домагатися для них рівних прав. Оренстін не заперечує, що „Ґленн є доброю людиною", але його ставлення до багатьох пекучих проблем сучасности не згідні з демократичними принципами і програмою. Політичні спостерігачі кажуть, що резиґнація Оренстіна є серйозним ударом по Дж. Ґленнові.

СОВЄТСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА місія, яка вже майже не виїжджає із ЗСА, підписала новий торговельний договір з Департаментом торгівлі про закуп додаткових 150,000 метричних тонн американської твердої червоної пшениці. Речники Департаменту заявили, що Москва є найбільшим покупцем зерна в цьому місяці. Разом досі Совєтський Союз закупив 3,6 мільйонів тонн кукурудзи і 3 мільйони тонн пшениці. Додатково совєтська місія закупила 400,000 тонн сої. Спостерігачі кажуть, що на цьому купівля не закінчилась, бо згідно з пляном загальний закуп зерна в ЗСА повинен виносити 9 мільйонів тонн пшениці, або 8 мільйонів тонн пшениці і 500,000 тонн сої.

НЕГРИТЯНСЬКИЙ ПРОПОВІДНИК і кандидат на президента з Демократичної партії Джессі Джексон знову побував в Ню Йорку минулого кінця тижня і промовляв до численної публіки на Джамайці. Джексон підкреслював дві найголовніші справи: потребу продовження процесу реєстрації до виборів чорного населення і згуртованість демократів біля найбільш ефективного кандидата, щоб таким чином перемогти Роналда Реґена.

ВІДОМИЙ АРТИСТ-ГУМОРИСТ Баб Говп вибирається провести Різдво разом з американськими вояками на Близькому Сході і, не зважаючи на посилення перестрілки між ливанськими друзами і американськими морськими піхотинцями, він покищо не зрезиґнував з ідеї відвідати в Бейруті вояків, які, на його думку, може найбільше потребують моральної підтримки від американського суспільства. Від часу закінчення Другої світової війни Говп кожного року відбуває далекі подорожі за кордон, щоб провести Різдвяні свята разом з вояками. Крім нього виступають ще також інші артисти, яких він сам підбирає для своїх програм.

ПЕРША ЛЕЙДІ НЕНСІ РЕҐЕН відвідала в понеділок, 19-го грудня ц.р., двох корейських дітей Ан Джі Сук (7 років) і Лі Кіл Ву (4 роки), яких вона привезла з Південної Кореї на операцію серця в одному з нюйорських шпиталів. Н. Реґен обдарувала згаданих діточок різдвяними подарунками перед їхнім поворотом до Кореї ще перед Різдвом.

БІЛИЙ ДІМ ОГОЛОСИВ 15-го грудня ц.р., що прем'єр-міністер Китайської Народної Республіки Жао Зіянґ відвідає З'єднані Стейти Америки 10-го січня 1984 року. Президент Роналд Реґен плянує відвідати Китай в квітні наступного року.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ добули текст виступу Леха Валенси, який він надіявся прочитати в п'ятницю, 16-го грудня, в 13-ту річницю розстрілу робітників корабельні в Ґданську, які вийшли на мирну демонстрацію проти підвищення цін на продукти харчування в 1970 році. Валенса обвинувачує уряд Польщі, що він, забороняючи вільну профспілку, поступає так, як „капіталісти в XIX столітті". Валенса буквально заявляє: „Правляча група міняється і міняє спосіб обдурювання народу. В 1956 році вони хотіли скувати нам руки; в 1970 році вони кричали: „Допоможіть нам"; в 1976 році їм було соромно за „хуліганство" робітників. Сьогодні вони перепрошують народ за масло. А що вони скажуть нам, як підвищать ціни? Проханням пробачення масла не збільшиться, ні не вироститься хліба".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Дні слабости минулися..."

У понеділок, 12-го грудня ц. р. президент Роналд Реґен промовляв на зібранні у честь всіх мертвих і живих американців, нагороджених найвищим у цій країні відзначенням, яким є Конґресова медаля чести. Промова Президента, виголошена до 600 присутніх, між якими були 135 живих ще учасників колишніх воєн, де вони заслужили були собі на ту найвищу нагороду, була одним пеаном на честь війська, що боронить батьківщину з нараженням свого життя і здоров'я, та на честь цілого американського народу з його високою мораллю. Проте у тих високопатріотичних фразах був теж глибокий політичний зміст. Коли Реґен заявив під оплески присутніх „Дні слабости минулися", то це було ствердження, що одначово збройний арсенал Америки значно зріс за останніх три роки урядування Реґена, як теж змінилася ціла настанова американського Уряду, яка в минулому виявляла слабість, а тепер виявляє силу. Так само глибоке політичне значення мала заява: „Тепер світ знає, що коли йдеться про нашу крайову безпеку, то З'єднані Стейти зроблять все, щоби охоронити волю і безпеку народу".

Це була одна з тих публічних промов Роналда Реґена, яка йшла послідовно по лінії, яку він займав від часу своєї президентської виборчої кампанії по нинішній день: що мир тільки тоді тривкий і певний, коли він спирається на силі, і що Америка не може бути державою другого ступеня. Цю свою політику Реґен проводить із залізною послідовністю без уваги на всю крикливу й демагогічну опозицію, без уваги на всі й навіть особисті лайки, якими обкидують його американські й міжнародні „пісніки". Але загал американського народу і його керівна еліта знають правдиву вартість Президента, який бореться за збройну і моральну силу своєї країни і свого народу і має у цій боротьбі такий наявний успіх, як зріст престижу Америки у всьому світі, поруч із зростом вартости доляра і зростом довір'я найширших верств населення у майбутність країни — наявним доказом чого є маси покупців, які заповнюють крамниці в цей передріздвяний сезон.

Тому президент організації, яка влаштувала цю маніфестацію, Роналд Рей, правильно заявив у своєму зверненні до Президента: „Завдяки Вам американці зробились дещо більш стрункими. Їхні серця наповнені більшою любов'ю і пошаною для Америки". Воно відповідало заяві самого Реґена, що „ми станули назад на ноги і стоїмо високо".

Зріст патріотизму в Америці прийшов із зворотом „направо" всієї атмосфери в Америці. Це явище не прийшло з нічого, не сталося без причини, воно тісно пов'язане з успіхами Реґена у переламанні господарської кризи та в таких відважних актах, як наїзд на Ґренаду з ліквідацією тамошнього марксистського уряду та з відважною політикою у відношенні до експорту комуністичної революції в Центральній Америці та у протиставленні себе совєтським впливам на Близькому Сході. Промовляти на тему патріотизму та оборони миру і свободи дуже важко і трудно на тлі зросту міжнародного тероризму, який спричиняє щоразу нові криваві жертви — вже не одиниць, а десяток і сотень невинних осіб. Останній виступ Реґена в Ню йорку відбувся в день після нового терористичного акту в Кувейті, одній із тих арабських країн Близького Сходу, величиною стейту Массачусетс, зорієнтованих на Захід і багатих нафтовими покладами. Тамошній терористичний акт, звернений проти американської амбасади, виконаний знову за зразком самогубних водіїв авт, навантажених вибуховими матеріялами. Іран офіційно вмив руки, що він тут непричетний, але американська й інші західні розвідки твердять, що ті терористичні акти доконувані мусулманськими фанатиками, звеличниками іранського аятолли Хомейні, прибулими з Ірану на терен Сирії чи пак тієї частини Ливану, яка окупована Сирією. Судячи за прецедентами — Америка скорше чи пізніше зареаґує силою проти фактичних протекторів того мусулманського тероризму. Покищо, це нове страхітливе явище, яке не може існувати перманентно.

Вести закордонну політику в таких обставинах і боротися у внутрішній політиці проти астрономічного бюджетового дефіциту та зберігати високий бюджет на військові видатки — це страшенно важка і трудна місія. Можна подивляти, що в цій ситуації Роналд Реґен зберігає ще свій оптимізм, запевняє, що війни не буде, бо ніхто її не хоче, та прославляє хоробрість вояків і закликає до зберігання високої моралі.

Володимир Душник

НОВИЙ УРЯД В АРҐЕНТИНІ І ЗСА

У суботу, 10-го грудня ц. р. відбулася інавгурація нового президента Арґентини Рауля Альфонсіна. З цією хвилиною почалася нова доба демократичного уряду після кількалітнього правління арґентинських генералів.

Це, що Альфонсін дістав велику перевагу під час останніх виборів, свідчить безумовно, що велика більшість арґентинського народу станула по стороні демократії і народоправства.

Для Америки, яка зі стратегічних причин, втримувала приязні стосунки так із урядом Перона, як теж у урядом генералів, починається нова доба відносин з Арґентиною.

Віцепрезидент Джордж Буш, як голова американської делеґації, серед якої були мілітарні й економічно-фінансові спеціялісти, провів довшу розмову з новим президентом на тему майбутніх американсько-арґентинських відносин.

Новий уряд Альфонсіна яскраво заманіфестував свіжий курс закордонної політики Арґентини, що діяметрально відбігає від попередньої закордонної політики Арґентини з Америкою за Адміністрації президента Реґена. Ця давніща співпраця була дуже близькою, що виявилось у висилці арґентинських військових дорадників в допомогу антисандіністичним повстанцям у Нікараґуа. Одначе американсько-арґентинські відносини значно охололи, коли Адміністрація Реґена станула по боці Великобританії під час арґентинського наїзду на Фальклляндські острови минулого року.

На прохолодження відносин поміж цими двома державами вплинули й економічні і політичні причини; обидві країни вважають один одного суперником на світовому ринку в ділянці експорту м'яса, збіжжя і вовни, як і обидві країни змагаються за політичне провідництво серед латинських народів Південної і Центральної Америки. Будучи країною, в якій проживає латинське населення, Арґентина, вважає, що вже саме „історичне призначення", назначило її провідником Латинської Америки.

Одначе Америка виявила свою еластичну закордонну політику, бо по закінченні війни за Фальклляндські острови, в якій Великобританія побила арґентинські війська, Америка підтримувала і далі підтримує Арґентину в Об'єднаних Націях в її домаганнях, щоб Лондон почав переговори про віддання цих островів під заряд Арґентини. У своїй інавґураційній промові Альфонсін заявив, що він вдячний Америці за цю підтримку, але в загальному арґентинці далі вважають політику Америки „зрадливою".

І хоча Вашінґтон скасував заборону продавати зброю Арґентині, президент Альфонсін не думає купувати зброю в Америці. Але під час розмов з віцепрезидентом Бушом, Альфонсін попросив його, щоб американський Уряд інтервеніював у справі продовження реченця сплати арґентинських боргів міжнародним банкам як теж зниження відсотків від позичок. Як повідомляють , Арґентина є заборгована на 40 більйонів долярів. Хоча віцепрезидент Буш приобіцяв „бути помічним" американські урядові чинники твердять, що Америка має тільки „обмежений вплив" на міжнародні банки.

Як би не було, починається нова доба в історії американсько-арґентинських відносин. Треба безумовно великого такту з обох сторін для поправи тих відносин, що є в інтересі як Америки, так і Арґентини.

Це безсумніву видно з цього факту, що, як повідомляють з Лондону, уряд Великобританії проявляє готовість почати переговори в справі віднсвлення нормальних дипломатичних відносин між Арґентиною і Великобританією.

Ярослав Курдидик

ВІЙНА ДЛЯ ВІДПЛАТИ І ЗА ЗАМИРЕННЯ

Проголошення про затіснення і підсилення союзницької співпраці між Америкою та Ізраїлем, готове причинитися до дуже серйозних ускладнень в американській політиці. Це в першу чергу означатиме, що все досі пороблене з ізраїльського боку проти волі і напрямних американської закордонної політики — як збомблення нуклеарного реактора у Баґдаді, нищівна атака на Ливан у 1982 році, відкинення пропозиції президента Реґена про мирну ініціятиву у вересні 1982 році, як теж вимога припинити нелеґальне поселення на Західньому побережжі і Ґазі — мало б перестати існувати та мати взагалі будь-яке значення, чи перестало б бути спірним питанням.

На простій мові, це готове означати, що політика сучасного Уряду президента Реґена мала б прийняти, зовсім нову форму — „політики сили", щоб розв'язати дійсно вельми скомпліковану та заплутану ситуацію у Ливані.

Мимохіть насовується питання, чи цей новий посилений договір мав би на свій лад заповідати, що на Близькому Сході вживуть зовсім нової тактичної лінії? А якщо ж воно так — то тоді, як того роду зміна впливатиме на відношення американських інтересів в арабському світі.

Положення, чи пак напруження у Ливані після першого американського збомбардування позицій у Сирії та зістрілення двох літаків, помітно зросло. Немає сумніву в тому, що політична та емоційна пресія буде теж приспішено зростати. Особливо тепер, коли ще свіжими та живими нуртують у ЗСА жалі і своєрідна всенаціональна жалоба по втраті 250 морських піхотинців у Бейруті. Дуже чітко теж дужчає спокуса леґітимного протиудару, щоб відомстити цю втрату і вона стає неначе на повен ріст перед американською громадською думкою.

Поштовхом для цього може послужити факт, що напоготові на морю. побіля Ливану станціонує понад 30,000 американського військового персоналу та 325 бойових літаків на палубах авіоносців. І тому спокуса. щоб покарати „ворогів миру" в цьому обширі всією міццю американського суперіоритету постійно пробивається зі шпальт більшости американської преси.

Словом — розкриті на всю ширінь клішні велетенської та спокусливої пастки для американського мілітарного встрявання у Ливані — не маліють, а якраз навпаки, зростають.

А водночас починає ставати щоразу то виразнішою, ця хронічна незмінливість братовбивчої війни і вона породжує та висовує пекучі питання, які чекають невідкладної відповіді: — Чому властиво американці вплуталися у всю цю внутрішню ливанську „людську м'ясорубку', де друзи ворогують з християнами і поборюють свій власний леґальний, державний уряд? Де Палестинська Визвольна Організація веде найжорстокішу боротьбу двох фракцій, і де вони,всі разом беручи, — стріляють на американських вояків, які прийшли туди із виключним бажанням, допомогти завести мир і лад у цій ненавистю розтерзаній країні?

Коли перечитувати міжнародну пресу, то із її відмічених голосів, можна створити образ не тільки найчорніших прогноз для майбутнього у Ливані, але й водночас можна і подибувати дуже оптимістичні предбачування, як теж критичні і речеві аналізи, чому то, мовляв, ця країна, нагадує трясовиння...

В аналізах кажеться, що міжнародна опінія мусить зрозуміти цю просту істину, що самим тільки постійним стрілянням і бомбардування завести миру в цій безпрецедентній формі „винищування одних одними", і де кожна окрема фракція уважає себе за найціннішу і незаступну у вирішуванні самого найосновнішого — державної рації та неодмінного існування.

Для більш прозорого з'ясування варто пригадати, що Ливан крім чужих військ, окуповують і її власні т. зв. приватні армії. Сирійці, що їх збройно підтримує Совєтський Союз окупують східну частину,ізраїльці, що їх підтримують ЗСА, вмостилися на півдні. А міжнародні мирові військові сили роздрібнені, але аж до такої міри, що вони є немов би то всюди, але на самому ділі їх так мало, що вони не мають ніякого діючого значення.

До теперішньої ливанської крови, яка від років проливається у цій країні, домішалася тепер і американська... Це ж логічно, що кілька тисяч війська, що складається із американців, французів, італійців та британців не зможе мати ніякого впливу на стабілізацію у Ливані. Перверсійна логіка війни промовляє все за тим, що заподіяні жертви, викликають завжди нові жертви. Ясно теж, що кожна нова американська жертва зміцнює вклад ЗСА у Ливан та вимагає відплати.

А в сумі це породжує та створює ситуацію, з якої чимраз важче вийти військам ЗСА з Ливану „із честю" та без зудару у цьому важливому стратегічному обширі — із Совєтським Союзом....

Фортепіяновий Концерт Ірини Пелех в Чикаґо

В неділю, 2-го жовтня ц. р., в залі Українського Інституту Модерного Мистецтва в Чикаґо, Ілл., відбувся фортепіяновий речиталь Ірини Пелех, загальновідомої піяністки з Філядельфії.

Хоч на цей погідний та соняшний день були призначені інші імпрези, прибуло багато людей різного віку, яких цікавила музика у виконанні колишньої студентки УМІ та випускниці Темпл університету. Концерт відбувся з повним успіхом.

Піяністка виконала спершу твори українських композиторів (Лисенко, Косенко, Ревуцький), а відтак чужинецьких (Шопен, Мусорґський). Вдячна публіка, захоплена високої кляси мисткинею, винагородила її довготривалими оплесками та букетами гарних квітів.

Ця імпреза скінчилася досить пізно, тому що присутні в розмові з піяністкою хотіли зачерпнути якнайбільше відомостей від неї про її навчання, музичні успіхи та професійну працю.

Хотілося б бачити в Чикаґо більше цього роду музичних імпрез, спеціяльно зорганізованих молоддю та в її виконанні.

Присутній

З МОГО ВІКНА
Іванна Савицька

Казка для старших...

Мандрівка св. Миколая добігає кінця. Він втомлений, задиханий, закашляний, бо служба довга, від 6-го грудня до 19-го грудня, а там,навіть до перших Свят не можна кидати діла, спочивати. Такі звичаї, такі важні обов'язки.

Переглядає Старенький усі списки, викреслює обслужених осіб і натрапляє у кишені на довгу листу, листу-прохання від української громади, яка чекає і собі подарунків від св. о. Чудотворця.

В письмі написано:

Небесний Достойнику!

Ми, нижче підписані криптонімами, анонімами, скороченнями і першими буквами назв наших організацій,які неможливо спам'ятати і зорієнтуватись „гу із гу", просимо Тебе уклінно, принеси нам під подушку коновку зимної води і облий нас згори до ніг свяченою водою. Хай вона вижене з нас усю бісівську силу, що вселилася там від деякого часу і товче нами, мов грушками у пізню осінь.

Принеси нам, Небесний Чудотворче, мішок валіюм, щоб ми успокоїли наші пристрасті, перестали скакати один одному до очей і обійняли друг недруга, як це бачимо на рідкісних фотографіях...

Та ще, Старенький, дай лік на забуття, щоб ми не пам'ятали усіх отих епітетів, прикметників і образ, якими дарили один одного упродовж останніх років.

На цьому не кінець проханням. Обдаруй нас, Предобрий Отче, вітамінами Б-12, щоб ми, позбувшись охлялости і безділля, зуміли надробити втрачене, не товкли „води в ступі", а „гори валили" не тільки самими маніфестаціями, але щоденною корисною працею, кожний по змозі сил.

Обрадуй нас, Предобрий Отче, домами для старших і хворих, а кондомініюми подаруй мільйонерам.

Підсунь під подушку імпозантний музейний дім у Ню Йорку, який нам дуже потрібний. Скинь мішок золота Культурному Центрові у Філядельфії.

Обмежи дещо активність по п'ятницям, суботам і неділям (по чотири імпрези нараз), бо присягаємо, не має часу сісти з дітьми за стіл і спожити куплені під церквою вареники.

Пішли нам, Отче, тенорів, бо баса маємо і баритони іміються добрі. Споглянь ласкаво на молодих солістів — диригентів і дай їм змогу показати себе громаді.

Зроби, Чудотворче, таке чудо, щоби українська книжка повішена на шнурочку, висіла на стінах нарівні з картинами, бо малярі забрали нам клієнтів і письменники готові вийти врешті на штрайк.

Прости нам, Отче, провини наші, як і ми прощаємо всім тим, що солили нам попід шкіру і доливали оливи до вогню, затираючи з радости руки...

У низькому поклоні
Невдячні Діти

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Я ДУЖЕ БОЯВСЯ!

Часто тепер читаємо в пресі, або бачимо на телевізії фільми про страхіття війни. Так само чуємо погрози „їх величности" Юрія Андропова та менших „вождів" СССР на адресу вільного світу.

На жаль, вони в якійсь мірі досягають цілі, бо залякують частину населення Заходу, а саме на те й розраховується така пропаґанда СССР проти, як вони висловлюються, „загниваючих, м'якотілих капіталістів".

А мені пригадується давня анекдота:

Через ліс ішов боягуз, коли стемніло, йому почали вчуватися чиїсь кроки, ввижатися тіні за деревами і кущами. Переляканий вкрай, він став вигукувати на ввесь голос: „Ану, виходь із-за куща! Чого ховаєшся, боїшся мене? Ось, як впіймаю, та й побачиш що тобі зроблю!"

З таким галасом він вийшов із лісу й зустрів людей, які почули той несамовитий крик та вийшли його рятувати. Питають у подорожнього: „Хто там за тобою гнався, на кого ти нахвалявся, чому так кричав?" Відповідь була: „Бо я дуже боявся!"

Л. Д.

Філядельфія, Па

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН наказав виділити із загального бюджету 44 мільйони долярів і призначити їх для стейтів для того, щоб вони могли скоро і ефективно розділити поміж бідним населенням запаси харчів, щоб таким чином оминути непотрібного і неправдивого закиду демократів і лібералів, що Р. Реґен „сидить на грошах", а бідне населення голодує. Адміністрація переслала в цій справі листа до лідерів обидвох палат Конґресу, а згадана сума може бути розділена ще цього тижня. Ще кілька днів тому спікер Палати Репрезентантів демократ Томас О'Нілл критикував Президента за відмову виділити фонди для розподілу харчів. Натомість речник Білого Дому, заступник пресового секретаря Леррі Спікс, закинув Т. О'Нілловi, що він намагається використати харчову справу для своїх політичних цілей.

Іван Р. Костюк

„МІЙ" МИТРОПОЛИТ

(У 39-ті роковини смерти Слуги Божого Андрея)

III.

А ось ще одна незабутня зустріч з „моїм" Митрополитом. Кожного року у день св. Андрія, покровителя нашого Митрополита, делегація від українського громадянства, установ і організацій Львова збиралася на Святоюрській горі, щоб віддати поклін і скласти побажання Соленізантові в день його патрона.

Одного разу, не пам'ятаю вже точно, чи це було 1936 чи 1937 року, й мені, як довголітньому секретареві українського протиалькогольного й протинікотинного Т-ва „Відродження", припала неабияка честь бути делеґатом від нашого товариства. Делеґати,серед яких не забракло провідних осіб у тодішньому українському Львові, зібрались у прийомній кімнаті Митрополичого палацу. Братчики-монахи внесли на лектиці тоді вже хворого Митрополита. Після привіту і ґратуляцій від делеґатів до нас промовив Митрополит. Він подякував усім за пам'ять та за побажаня на іменини. У його промові, перетиканій глибокими афоризмами й цитатами зі Св. Письма, раз-у-раз повторявся рефрен: „А ти ще живеш". Після короткої авдієнції й скромного прийняття, кожний з делеґатів підходив до сидячого в лектиці Митрополита і, складаючи подарунки, висловлював ще й свої особисті ґратуляції. Для кожного делеґата Митрополит знаходив слова вдячности. Ця зустріч з Митрополитом, а зокрема його промова з рефреном „А ти ще живеш," у якій він натякав на своє многострадальне життя, глибоко заховалась у пам'яті делеґатів. За посередництвом преси про це довідались й широкі кола вірних Української (тоді ще Греко-католицької) Церкви й українське громадянство, що любило й поважало свого Митрополита та співчувало йому у його недолі. Либонь не всі делеґати цієї пропам'ятної зустрічі усвідомлювали собі, що це, може, й остання їхня зустріч із Митрополитом. Для мене вона не була остання. Я ще раз удостоївся цієї ласки побачити його живим, глядіти в його добряче, батьківське обличчя, почути його потішаючі слова й одержати від нього благословення на моє, оце вже сімдесятилітнє, не на самих рожах послане життя-буття на цьому суєтливому світі. Остання зустріч з „моїм" Митрополитом відбулася серед більше ніж макабричних обставин. На закінчення моїх незугарних споминів про „мого" Митрополита, бажаю про цю зустріч бодай короткими штрихами розповісти.

Був похмурий, морозний і непривітний для усіх, хто в той час жив у Львові, день 1-го січня 1940 року. Дарма, що це було церковне свято нового року, для мешканців Львова й околиць цей день нічим не відрізнявся від сірих буднів, які на протязі останніх трьох з половиною місяців були подібні один до одного. Столиця Галицької волості, княжий город Льва, важко страждала під новою окупацією большевицьких орд, що як „визволителі однокровних братів" грянули сюди зі Сходу... Покриті брудними лаптями снігу вулиці, майдани, сквери і парки міста були залиті „доблесними бійцями". Бідно одягнуті в паршивеньких, сірого тюремного кольору шинелях і ватянках-куртках, в поганих чоботях, здебільша ґумових, і цератових черевиках та рудавих заболочених валянках, в різного виду кашкетах і клаповухих шапках-„будьонках" з неодмінною червоною зіркою, шлялися „визволителі", шукаючи й нишпорячи в спорожнілих крамницях і магазинах за наживою... У повітрі розносився гидкий запах поганенької бензини, що поганяла паршивенькі мотори проїжджаючих вулицями грузовиків і легкових автомашин. З радіових гучномовців, розвішаних на будинках і на перехрестях вулиць, брудним потоком гомоніли монотонні мелодії про Катюшу, тачанку, Каховку й про ясне сонечко — батька Сталіна. Тут і там збиралися гуртки перехожих мешканців міста, щоб послухати дешеві побрехеньки про „Радянську Україну", „рай на землі" та заводи,на яких „виробляють апельсіни", що їх як з кулемета торочили не дуже то й второпні та по самі вуха забріхані совєтські пропаґандисти.

Над містом зависло мариво голоду й страху. Львівські тюрми й арешти кожного дня й ночі наповнялися щораз то більш „неблаґонадьожним елємєнтом" — „українськими буржуазними націоналістами" й польськими інтеліґентами. За це вже „достгочно" дбали наші доцьогочасні сусіди — жиди, львівське шумовинна та всякої масти й породи доносчики з-посеред задурманених большевицькими кличами колишніх „сельробівців" і поплентачів московского типу „радянської влади".

Серед такої понурої атмосфери довелося мені востаннє в своєму житті побачити й поговорити з „моїм" Митрополитом. Приводом до цього були дві обставини: моє вінчання і похорони мого молодшого брата. Того ж дня, 1,-го січня 1940 року, в пообідніх годинах, я з'явився з моєю судженою Галиною Полотнюківною в парафіяльній канцелярії храму св. Юра, що для мене, тогочасного мешканця при вул. Лазаря (бічна Коперника), була моєю парафією. Там подібних до нас „вінчальних пар" було вже більше. Урядуючий сотрудник, мій добрий знайомий о. д-р Всеволод Дурбак, вислухавши наше прохання вступити у подружній стан, списав з нами „протокол" і разом з іншими парами завів нас до палати Митрополита для одержання дозволу на вінчання. В притворі палати ми застали чимало людей, а серед них багато священиків, що приїхали до Митрополита за орудками. В окремій кімнаті в оточенні священиків латинського обряду сидів стурбований польський архиєпископ Львова, якого я знав з вигляду і який тут, у митрополичій палаті, шукав, мабуть, захисту перед арештованням большевиками. Ми зі судженою поздоровили його нашим „Слава Ісусу Христу", на що одержали також українською мовою відповідь „Слава навіки". Після короткого почекання нас, вінчальні пари, разом з о. д-ром В. Дурбаком запрошено до прийомної кімнати на першому поверсі, де в лектиці за довгим столом сидів Митрополит, а біля нього його брат ігумен о. Климентій. По з'ясуванні справи о. Дурбаком до нас промовив Митрополит: „Благословлю вас, мої дорогі діти, на щасливу подружню путь... З Богом вступайте на щасливу, одначе, як же непевну для нас усіх дорогу вашого майбутнього життя... Нехай милосердний Бог, Його Син Ісус Христос та Пречиста Діва Мати Марія, має вас усіх у своїй опіці". Авдієнція закінчилась. Подякувавши за благословення, ми з о. Дурбаком подалися зразу до храму, де в притворі чекали вже на вінчання інші молоді пари. Вінчання проходило швидко, хоча і за повним церковним ритуалом. В церковних сутінках, при слабому електричному освітленні та засвічених воскових свічах на

(Закінгення на стор. 3)

День Союзянки в Нюарку

Жіноцтво СУА, як і у попередніх роках, заговорило про свою діяльність в Окрузі Ню Джерзі, влаштовуючи 6-го листопада 1983 року День Союзянки. Діяльність ця зумовлена відданою працею для збереження усіх ділянок культури та харитативної допомоги потребуючим. У ділянках культури союзянки на добірному рівні проявляють свою любов і пошану до мистецтва, прикладом чого є Український Музей в Ню Йорку. Також і у виховній ділянці працюють союзянки, як ось, наприклад, 75-ий Відділ вже кілька років у своїй світличці для дітей дошкільного віку вщеплює у найменших любов до української мови та тих звичаїв і традицій, що їх привезли з рідного краю батьки їхніх батьків. Жаль тільки, що не всі й не всеціло розуміють важливість цього питання, бо могла б бути більша група присутніх у світличці.

Наголос у цьогорічному Дні Союзянки покладено було на примінення традиційної вишивки на рушниках, народному одязі та модерному, включно із одягом наших наймеших. Програмою мистецької ділянки провадила Оля Луків, імпреcова Округи. Особливу увагу звернула на себе мапа України у вишивці, авторства М. Стахів, кожна область вишита належним узором даної території.

Присутні подивляли також красу вишивки на рушниках М. Стахів і шедеври виконання вишивок та мережки на кожному рушнику зокрема. Мирослава Стахів пояснювала значення кожного узору та примінення рушника в українському домі. Нав'язуючи до народних рушників, голова 70-го Відділу О. Бобиляк пояснила традицію його у рідному селі Зарічне, Львівської області.

Моделькою народного строю й рушника була Христина Грещак. Рушник — намітка із льняного полотна, рубці його — узориста тканина в чорних, червоних і жовтих кольорах. Рушник вкривав голову і у перехресті на плечах, у бедрах переходив наперед спідниці, входячи поза пояс її. Традиція цього рушника особлива, що із давен-давна зберігається й посьогодні. Його мати дає своїй доні в день вінчання, і вона з ним не розлучається протягом всього свого життя. Рушник вона й на той світ в домовину із собою бере. Подивляли присутні красу одягу, бо сорочка у пишному узорі тканини та мережені на манжетах рукава.

Потім наші найменші були модельками одягу із приміненням на ньому вишивок із трьох частин України, симетричних і рослинних. Це зворушило не одного із присутніх, бо свідомість того, що є прикладні матері-союзянки, що, вишивкою прикрашуючи одяг дитини, „вишивають" й любов у серденьку до рідної української вишивки. Це чи не найшляхетніше діло матері-союзянки, коли по стежині традицій і народного мистецтва веде за ручку дитину до національної свідомости.

На столі Суспільної Опіки були дбайливо приготовані відділами альбоми з листами подяки степендистів та їхніх світлин. Листи ці із різних територій держав, де доля судила нашим людям поза межами рідного краю проживати. Референтка Суспільної Опіки Округи Оля Заремба пояснювала, що і у правозахисному Гельсінкському питанні союзянки поспішають із допомогою. СУА не забуває потребуючих, і їхнім родинам в межах можливостей допомагає. Досить чисельно присутні поцікавились стипендистами.

На окремому столі „Наше Життя", наше писане слово під фаховим редагуванням редакторки Любович, знайшло належне зрозуміння серед присутніх, і на фонд його чималі пожертви були. Були й книжки письменників, одним словом, не уміє союзянка без свого журналу й книжки жити.

За гарно прикрашеними столиками, присутні вгощались печивом союзянок, що було приготоване під доглядом господарчої референтки Округи Наталії Питляр.

Голова Округи Ірина Чайківська подякувала референткам Округи й всім союзянкам і привітала гостей. Ігор Луків зробив знімки й записи із цієї імпрези.

Шкода лише, що у порівнянні з кількістю національно свідомого жіноцтва, число нашого членства чомусь не зростає. Чому? Нас, чейже, повинно б більше бути у рядах СУА, бо наша кількість говоритиме про важливість Союзу Українок, тоді й інші організації на терені Америки звернуть належну увагу на нас.

Ірина Дибко

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Чіле Міґель Алекс Швайцер зрезиґнував зі свого становища, яке він займав десять місяців, обороняючи режим Піночета за кордоном. Повідомлення про його резиґнацію говорить, що генерал Піночет зрозумів особисті причини відходу Швайцера і погодився на його відхід. Дипломати вважають, що причиною резиґнації Швайцера було офіційне незадоволення його службою.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

„Мій"...

(Закінчення зі ст. 2)

головному вівтарі, ми підходили до тетраподу, повторяли за священиком слова присяги, обмінювалися шлюбними перстенями що ми чудом роздобули серед знайомих жидів-золотників на „Кракіданах", поцілувавши хрест і одержавши єврейське благословення, відходили від тетраподу, залишаючи вільне місце для чергових пар. Нашими шлюбними свідками були: тітка моєї дружини Ірина Ясінчук та припадково присутній у парафіяльному уряді наш знайомий зі Львова й Станиславова інж. Омелян Шепарович. Грімке „Многолітствіє" співав нам також припадково присутній у церкві мій старий знайомий, в той час абсольвент Львівської Богословської Академії, добряга Іван Мочульський.

Та не довго довелось нам, повінчаній парі, чекати на сповнення пророчих слів Митрополита... Після вінчання, йдучи вулицями Городецькою, Казимирівською, Легіонів й Личаківською до вулиці Мучної, де мешкала у своєму домі моя тета, ми з дружиною даремно гляділи за марним оселедцем і куском хліба, що мали б нам бути за весільну їжу... На порозі дому тети ми одержали наш перший шлюбний подарунок. У передсмертних корчах, у крові, що миттю замерзала на брудному снігу, лежало ще тепле тіло мого молодшого брата Юліяна... Замість рятувати вмираючого, зграя енкаведистів і міліціянтів, серед яких я пізнав убивника брата, колишнього скомунізованого члена „Сельробу", товпилася довкруги дому та у прилягаючих вулицях, шукаючи за „бандитами". На моїх руках, не прийшовши до пам'яті, мій брат віддав Богові духу... Нас усіх, разом з тетою і мешканцями дому, заарештовано подаючи нам ще один шлюбний подарунок...

Цілу ніч продовжувалося слідство й допитування. Тільки завдяки нашому старому приятелеві, що служив тоді в поліційному комісаріяті на вул. Курковій та самому слідчому, — як згодом показалось, українцеві з Полтави, — мене з дружиною й тету умовно звільнено з арешту, даючи нам дозвіл на влаштування похорону братові.

Наступного дня ми з дружиною знову з'явились в Митрополичій палаті, і цим разом у супроводі о. д-ра В. Дурбака, що нас вчора повінчав; ми прохали Митрополита дозволу на похорони брата... І знову наш Батько, предобрий Митрополит, даючи дозвіл, промовив до нас ласкавими співчутливими словами: „Співчуваю вашій недолі... Та нам усім треба миритись з волею Всевишнього... Він, одинокий, знає, яка доля нам усім судилась"... Це був останній раз, коли я бачив і слухав голос „мого" Митрополита. Полагодивши усі формальности з похороном брата, що мав всього 20 років життя і якого, як показало слідство, застрілив український „радянський" міліціонер, я попрохав о. д-ра В. Дурбака по-християнськи похоронити його тлінні останки. Не легко доводилось в той час це зробити. За допомогою добрих людей, зокрема лікарів-колеґ, що працювали у міському шпиталі і перевели розріз тіла, мені вдалося одержати шпитальну карету, яка перевезла домовину зі спочилим на Янівський цвинтар і там, у цвинтарній каплиці, завершено похоронні обряди. Тлінні останки нещасної жертви „визволення" спочили в родинному гробі поруч нашої мами Варвари, старшої сестри Осипи й молодшого брата Богдана, що вже тим вічним сном спочивали. І це була для мене і моєї дружини єдина розрада в нашому безмежному горі.

* * *

Дарма що мені стелилась „кар'єра" секретаря банку цукроварень і Середньо-Медичної школи у Львові, а вслід за цим, напевно, і безкоштовна подорож на Сибір (якщо не постріл у потилицю, як це сталося за рік і з моїм старшим братом Матіяном, що учителював у Монастириськах, і там у першому дні війни німців з москалями спіткала його та сама смерть, що й брата Юліяна), я ще того самого дня накивав п'ятами „воз'єднаній Західній Україні" і продався за Сян.

Ще декілька разів мені доводилось зустрічатись з „моїм" Митрополитом. Та це було вже тільки на хвилях етеру, коли знеможений недолею Митрополит промовляв у радіо і писав посланія з пересторогами „Не вбивай!". 1-го листопада 1944 року Всевишній покликав його праведну душу у Свої тереми.

Першого листопада 1945 року у Мюнхені на Жалобній Академії, що її влаштувала українська мюнхенська громада, я молився за спокій його душі. З того часу, кожного 1-го листопада, я разом з іншими в роковини смерти „мого" Митрополита посилаю молитви до Всевишнього, аж поки Слуга Божий Андрей не стане моїм і нашим святим! За це вже подбають інші з його наслідником на покищо спорожнілім Митрополичім престолі у Львові — Блаженнішим Кардиналом і Патріярхом Йосифом Першим у Римі.

Вшанували пам'ять жертв голоду

В Ірі, Пенсильванія, у неділю, 16-го жовтня ц.р., в каплиці Царя Христа при Мерсігирсій коледжі о. д-р Ю. Кубіні, о. Р. Суза і о. І. Миррі відправили Панахиду за наших братів і сестер, які згинули голодовою смертю в Україні в 1932-33 роках. Сім свічок на Престолі символізували сім мільйонів жертв голоду.

Члени 40-го Відділу УНС і 116-го Відділу СУА зійшлися численно, щоб відзначити цю сумну річницю.

Добре підготовану і змістовну доповідь виголосила д-р Рената Волинець, професор Елінборо університету. Вірш Зої Когут „Рік 1933" рецитувала Орися Мохнач-Дейл. Квінтет бандуристів ім. Миколи Лисенка при УНО в Ст. Катаринс, Онт., під керівництвом Остапа Казанівського проспівав п'ять пісень.

Отець д-р Ю. Кубіні закрив відзначення, всі присутні на закінчення відспівали молитву-гимн „Боже, вислухай благання".

Вшанування спільно приготовили члени 40-го і 116 Відділів УНСоюзу.

Роман Свистун

В ТРЕТЮ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, ТАТА І ДІДУСЯ
бл. п. д-ра психології

ІВАНА П. ПИРІГ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

дня 23-го грудня 1983 р.
В ЦЕРКВАХ:
Преображення Ісуса Христа у Денвер, Кольо.;
св. Михаїла у Cherry Hill, N.J.;
св. Йосафата у Bethlehem, Pa.

Про згадку в св. Молитвах за душу Покійного Приятелів і Знайомих просять:
дружина — ЗЕНОВІЯ
син — РОМАН з дружиною ЛЮБОЮ
і внучки — АНДРІЙ І АДРІЯН

З жалем повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в п'ятницю, 8-го липня 1983 року, відійшов у Вічність, проживши 80 років
наш Дорогий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР КМЕТИК

пластовий сеніор і колишній ревізор РСУК у Львові.

ПАНАХИДИ за спокій душі Покійного були відправлені в днях 9 і 10-го липня 1983 року.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено 11-го липня 1983 р. з української католицької церкви св. Володимира у Торнгіл. Тлінні Останки Покійного похоронені на цвинтарі Йорк у Торонто, Канада.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечалена родина:
дружина — МИХАЙЛИНА
син — ЛЮБОМИР з дружиною ХРИСТИНОЮ внуками АДРІЯНОЮ І АНДРІЄМ
дочка — ТАТЯНА БЕДНАРСЬКА з мужем ВОЛОДИМИРОМ, внуком БОГДАНОМ, внучкою ЛІДОЮ з мужем ҐЕРІ і правнуком ОЛЕСЕМ
сестра — ОЛЕНА в Україні
Ближча і дальша Родина

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 16-го грудня 1983 року, на 79-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, по довгій і тяжкій недузі, відійшов до Вічности наш Улюблений і Найдорожчий Муж, Батько, Дідуню і Швагер

бл. п.

ПЕТРО ЯЦИШИН

нар. в селі Глибові, повіт Скалат, Зах. Україна

ПАРАСТАС — в суботу, 17-го грудня 1983 р. о год. 8-ій веч.

ПАНАХИДА — в неділю, 18-го грудня о год. 8-ій веч. в пох. заведенні Leahy Mc Donald Funeral Home 111-02 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y.

ПОХОРОН — в понеділок, 19-го грудня з того ж заведення о год. 10-ій рано до церкви Покров Божої Матері в Озон Парку, при 97 Авеню і 87 вул. на цвинтар Cypress Hill, Brooklyn, N. Y.

Горем прибиті:
дружина — ЕВГЕНІЯ
дочка — ПЕТРУСЯ з мужем МАТВІЄМ ГАРДІНҐ і дітьми: ЕВГЕНІЯ, ДАНКА, ЕМІЛІЯ, МАТВІЙ, ГРИГОРІЙ І НАТАЛКА
син — ГРИГОРІЙ з дружиною АННОЮ і дітьми: АНДРІЙ, ІРЕНА І НАТАЛКА
шваґер — ВОЛОДИМИР МАЛЯРСЬКИЙ з дружиною АННОЮ
шваґер — КОНСТАНТИН МАЛЯРСЬКИЙ з дружиною АННОЮ і дітьми.
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

ПОДЯКА

Волею Всемогучого Господа Бога, після довгої та дуже важкої недуги, дня 3-го грудня 1983 року, в Дітройті, Миш., відійшла в Божу вічність
моя Дорога ДРУЖИНА, а наша МАМА

бл. п.

ЕВГЕНІЯ МИХАЙЛЮК
(з роду СІРКЕВИЧ)

народжена 6-го квітня 1924 р. в Голендрах на передмістю Підгаєць.

Почуваємося до нашого обов'язку цією дорогою зложити нашу сердечну подяку Преподобним оо. Константинові і Дмитрові Височанським за відслуження Панахиди та похоронних обрядів. Із щирої душі дякуємо Впр. о. Вернардові Панчукові, Ігуменові ЧСВВ, за відвідини Покійної в лікарні, молитви та справжню моральну поміч.

Щиросердечно дякуємо нашим Приятелям, які поділяли наше горе ще за життя Покійної та в часі похоронів, а саме: Анні і Миколі Дудар, Єлисаветі і Василеві Бабій, Катерині і Михайлові Мильо, Катерині і Володимирові Микуляк, Анні і Василеві Тимчина, Катерині і Володимирові Стойко, Анні Хміль за відвідини в лікарні та цінну поміч, що вони нам подавали в часі довгої недуги Покійної.

Зокрема дякуємо нашим Друзям, що несли домовину. Сердечно дякуємо нашим приятелям Марусі і Ярославові Базюк за організування тризни та полагодження необхідних справ. Особливо дякуємо п. Василеві Папіж за теплі слова прощання Покійної від земляків Підгаєчан під час тризни. Дякуємо всім Приятелям і Знайомим за участь в похороні, молитви, Служби Божі, квіти, а особливо за зложені датки на руки п. Я. Базюка, які розподілено на слідуючі благородні цілі: на Патріярший Фонд 85 дол., на парафіяльну школу 45 дол., на радіогодину оо. Василіян 45 дол., на журнал „Слово Підгаєчан" 70 дол.

Нехай усіх Вас, які старалися своєю доброчинністю улегшити терпіння в часі нашого горя, Всемогучий Господь нагородить сторицею.

ОЛЕКСА МИХАЙЛЮК — чоловік
МАРУСЯ — донька
МИХАЙЛО — син з родиною
Дітройт, Миш., 7-го грудня 1983 року

Ділимося сумною вісткою з усіми Членами Організації Державного Відродження України, що дня 13-го грудня 1983 р., помер в Сиракюзах, Н. Й., визначний і заслужений член нашої Організації

бл. п.

ЯРОСЛАВ ВЕЛИЧКО

проживши 77 років.

Родині Покійного висловлюємо наші найглибші співчуття.

9-ий Відділ ОДВУ
ім. Євгена Коновальця

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 13-го грудня 1983 р. помер у Сиракюзах, Н. Й., на 77-му році життя наш Найдорожчий Муж, Батько, Дідо і Брат

бл. п.

ЯРОСЛАВ ВЕЛИЧКО

ПАНАХИДА — в четвер, 15-го грудня 1983 р., о год. 8-ій вечора.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 16-го грудня 1983 р., о год. 8:30 ранку з церкви св. Івана Хрестителя на місцевий цвинтар.

Горем прибиті:
дружина — МИХАЙЛИНА
дочка — ЛІДА ВІЛЬСОН з чоловіком НІҐЕЛЬ
внуки — ЛЯРИСА І МАРКО
сестра — БРОНИСЛАВА ХРОБАК в Польщі
сестри: ОЛЬГА, АННА І ЯРОСЛАВА в Україні
брат — ЛЮБОМИР в Україні
Дальша Родина в ЗСА і в Україні

Пожертви — замість квітів, просимо складати на „Українське Слово" в Парижі й на сиротинець у Бразилії.

ПОМЕРЛА СВ. П. Р. М. БАРТКІВ-МИДЛЯК

Ню Йорк. — У неділю вранці, 18-го грудня 1983 року, після довгої хвороби на 73-му році життя померла тут Розалія Марія Бартків-Мидляк. Покійна залишила мужа Григорія Мидляка та дочок Надю і Галю. Панахида буде відслужена в похоронному заведенні Петра Яреми у вівторок, увечері, 20-го грудня, а похорон в середу вранці, 21-го грудня.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 17-го грудня 1983 року з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий Батько і Дідусь

бл. п.

ТЕОДОР ГАТАЛЯК

Сотник УГА
нар. 3-го квітня 1893-го року в Ляшках Яворівських

ПАНАХИДА — у понеділок, 19-го грудня 1983 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Е. 7-ма вул. Ню Йорк.

ПОХОРОН — у вівторок, 20-го грудня 1983 р. о год. 9:00 рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
син — РОМАН
невістка — ІВАННА
брат — МИКОЛА
внуки — МАРКІЯН І ХРИСТИНА
та рідня в Україні.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню — ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

П'ятниця, 23-го грудня 1983 р., о 7-ій год. веч.

ВЕЧІР *в пошану* **ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ДОПОВІДЬ НА ТЕМУ

„ПРОМЕТЕЄВІ МОТИВИ В ДРАМАТИЧНИХ ТВОРАХ ЛЕСІ УКРАЇНКИ"

ВИГОЛОСИТЬ

д-р Володимир Жила

ПРОФЕСОР TEXAS TECH. UNIVERSITY

В музичній частині виступлять:

1. ЖІНОЧИЙ КВАРТЕТ .... Музичний керівник МИХАЙЛО ЛЕВ
2. СОНЯ КАЧАРАЙ, сопрано .... Сольоспів
3. Музичний супровід .... МИХАЙЛО ЛЕВ

Субота, 28-го січня 1984 р., год. 9-та веч.
Український Народний Дім
142 Друга Авеню
Ню Йорк, Н. Й.

Хор **„ДУМКА"** в Ню Йорку — *запрошує всіх на*

ВЕЧЕРНИЦІ

Оркестра „ІСКРА"
Весела програма — виступ хору „Думка", жіночого секстету при хорі та веселі несподіванки.
Вступ 10.00 дол.
Квитки можна набувати в „АРЦІ" і в членів хору.

Про вдячну громаду

У кетскильському підгір'ї в останніх чотирьох роках лунає українська пісня та всестороння інформація про нашу правду з програми „Українська Культурна Година", яку проводить Ярослав Ґавур. Завдяки великому вкладу праці й часу керівника, ця програма здобула широке коло українських слухачів, а також і людей різних національностей що люблять українську музику й пісню. Ці здобутки активної громади проходили непомітно без широкого зацікавлення елітаристами, щоб зкапіталізувати ці успіхи для розбудови культурного життя громади. І так все було б примерло в тінях гленспейських лісів, якщо б самі сміливці не подумали про себе.

З вдячности до зусиль керівника радіопрограми самозорганізована доброзичлива громада стрінулась за скромним обідом, щоб спільно подякувати провідникові і його помічникам та дати їм моральну й матеріяльну підтримку, а також передати ґратуліції президентові радіопрограми. Оскарові Вінові за його одногодинну передачу про голодову трагедію 1932-33 років та злочинство Москви над українським народом. Громада раділа таким небуденним успіхом і відчула потребу вияву подяки у формі зустрічі.

Хоч не було запляновано програми на цій зустрічі, її створили гості спонтанно жартівливими дотепами та веселими піснями квартету „Дзвін", а атракцією дня була хвилина, коли на превелике здивування всіх, у вщерть виповнену залю прийшов несподівано власник радіостанції О. Він, щоб особисто привітати та познайомитись зі слухачами. Щоправда, не було „президіяльного" стола, бо громада зібралась сама без проводу, але гість примістився за якимось столом й розважався майже до кінця програми

Не обійшлось без зворушливих моментів, особливо, коли в більшості самі емерети з дружньо-теплими побажаннями склали біля 2,000 долярів на продовження і розбудову української радіопрограми. Вони словом і ділом підтвердили свою громадську живучість.

Під кінець коротким, але промовистим словом заговорив О. Він, наче до всієї української громади в діяспорі. „Побачивши сьогодні ваш ентузіязм і ваше подиву гідне зрозуміння вагомости рідної радіопрограми, я почуваюся дуже щасливим і заразом гордим, що на дев'ять тисяч радіопередач тільки я один маю українську програму. Я бажаю вам мати їх більше."

Скільки в цих коротких словах є прихованої правди про поняття наших спроможностей і наших досягнень. Громада засвідчила свою зрілість, зрозуміла вагомість рідної передачі та готовість спільно допомогти їй, доказавши це своїми пожертвами та своєю присутністю.

Чи можуть щось сказати в своїй обороні ті люди, що часто несправедливо осуджують громаду?

Н. Н.

Мисткиня отримала подвійне відзначення

Оксана Лукашевич-Полон біля нагородженого образу.

Під час конкуруючої мистецької виставки 1-го листопада ц.р. члени жюрі признали нагороду мисткині Оксані Лукашевич-Полон, вибравши її працю з-понад більше ніж сотні інших мистецьких праць, які знаходилися на цій виставці. Оксана є єдиним мистцем, що два роки підряд є відзначена нагородою.

Ця нагорода й гонорар були проголошені на урочистому бенкеті в присутності понад 650 учасників конвенції учителів мистецва у конвенційному центрі Кучерса. Присутніми були видатні особи з цілої країни, включаючи видатного американського естета та педагогічного філософа д-ра Максіна Гріна з Колюмбійського університету та відомого сучасного мистця Лері Риверса.

Мисткині Оксані признано цю нагороду й гонорар за велику мистецьку картину, батік, під заголовком „Задумлива".

Серед членів був д-р Роберт Копеліс, видатний мистець, естет, який в Америці визнаний як один із найбільш визначних професорів мистецтва в цілій країні. Цілий розділ книжки „Професори" Герберта Лайвзі присвячений кар'єрі Капеліса. Д-р Капеліс також автор багатьох опублікованих праць.

Другим членом жюрі була Марта Фрімюттер, керівник відділу мистецтва в Ню Йорку.

Третім членом жюрі був д-р Леррі Шулц, один із головних промовців конвенції, консультант для Кеннеді Центру й також мистецький керівник повіту Джефферсон в Колорадо.

Ця нагорода є одною із багатьох, що її отримала Оксана. Її недавно повідомлено, що її поезія буде включена в „Американську антологію поезії" (том III ч. I.).

У ґратуляційному листі до Оксани головний редактор згаданої „Антології" Джан Фрост пише: „Для усіх малярів душі радість творення є основним фактором. Однак я сподіюся, що Ви будете також задоволені престижем, призначенням і можливістю побачити Вашу творчу працю, друковану в „Американській антології поезії". Біографія та фотографія Оксани також включені в цій „Антології".

Цю „Антологію" уважають взірцевою колекцією сучасної поезії, і вона є джерелом для таких бібліотек як, наприклад, Принстон, Колюмбія, Гарвард, Єйл та Стенфорд університети, а також і для таких університетів як Сорбона в Парижі, Оксфорд та Кеймбридж у Великій Британії, для університетів в Римі, Токіо та для більших державних бібліотек в цій країні та за кордоном.

Н.Н.

Із породи надійних

Непотрібно особливої спостережливости, щоб зауважити помітний відплив української молоді, що губиться у тенетах асиміляції і манівцях оточення. Самозрозумілою стає турбота за майбутність та увага до тих, хто перемагає зваби і звади, зберігаючи людські й національні чесноти. Успіх цієї категорії молоді став успіхом і радістю гомадською, дав приклад для наслідування та надію майбутності українського життя.

До числа багатонадійних приєднався із ндавно здобутим дипломом доктора прав відомий у громаді Філядельфії Юрій Трипупенко.

Скромний і життєрадісний Юрій народився 1957 року в патріярхальній сім'ї полтавця Віталія і чернігівки Євдокії Трипупенків, де родинне життя було тісно пов'язане із церковно-громадською активністю.

Постійно у списках кращих учнів місцевої початкової і середньої шкіл, він одночасно здобув із відзначенням матури шкіл українознавства при парафії Св. Покрови та Рідної Школи, де згодом став сам вчителем української мови й літератури.

Навчання у ЛяСалл, Дрексел та Темпл університетах Юрій супроводить активністю викладів в українській школі, виховника в Пласті та участю у спортових клюбах. Одружившись із українкою Іриною, він знайшов подругу, яка поділила його зацікавлення і стала надійною підпорою у нещасливому спортовому випадкові — переломі ноги.

Хоч обидві його рідні сестри, Леся і Ольга, та брат Тарас мають високу університетську освіту, Юрко перший у родинні доктор, звання, що стало предметом родинних дотепів і до якого його молодий носій мусить ще звикнути. Здобута правнича освіта не відкриває автоматично дверей у ділянку із рядом вимог та окремих іспитів, які він успішно подолав протягом останніх місяців.

— Оце тільки довідався, що я успішно здав іспит і вже прийнятий до адвокатури Пенсильванії, — написав він до автора цих рядків. Правничу школу у Філядельфії закінчили два українці — Юрій Фаріон та Євген Луців.

Українське суспільство в Америці відчуває брак власних правників у різних сферах життя, яке вимагає професійних дорадників та інтерпретаторів законів. Молоді українські професіоналісти як Юрій Трипупенко не лише заповнюють професійну прогалину, але й забезпечують українське життя надійними переємниками.

О. Куленко

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

„Динамо" Ірпінь — чемпіон України в копаному м'ячі

48 дружин у шістьох зонах України взяли участь у цьогорічних змаганнях за аматорський чемпіонат. На початку гри проходили проходили круговою системою у групах по 8 дружин в кожній, і після закінчення першуни відбули заключний турнір по одній грі, кожний з кожним, який визначив аматорського чемпіона України. Згідно з вислідами, чемпіоном України вийшли футболісти з міста Ірпінь, що на Київщині, тренерами яких є В. Каневський і А. Молотай. Дві дружини в кінцевому показнику табелі розгривок здобули однакову кількість точок, але рішальним про чемпіонат було відношення голів.

У складі чемпіона України виступали: О. Козаченко, В. Горгонтій, О. Суховій, Р. Арсенюк, О. Грабовецький, С. Герасимець, В. Мазараті, С. Соботюк, В. Кінашенко, І. Жердєв, В. Опанасенко, М. Синевецький, В. Лазаренко, В. Гордина, В. Тютюник, О. Деребинський, В. Цитків.

У рішальних про чемпіонат змаганнях суддя з Ужгороду Т. Пфайфер був змушений п'ятикратно попереджувати змагунів за гостру гру жовтими картками.

Найвизначнішими змагунами заключного туру в інших дружинах були: Васильченко („Торпедо", Запоріжжя), Беззубяк, Смілик, Нич і „бомбардир" Снилик („Автомобіліст" Львів), Гридель, Мінько, Гриценко, Самардак, Баль („Спартак", Самбір).

Кінцевий показник табелі розгривок чемпіонату України - 1983:

	Точок	Голів
Ірпінь „Динамо"	8:2	9:4
Запоріжжя „Торпедо	8:2	7:4
Львів „Автомобіліст"	6:4	4:3
Самбір „Спартак"	3:7	4:7
Нова Каховка „Енерг"	3:7	3:5
Полтава „Кооператор"	2:8	2:6

Резерва київського „Динамо" — чемпіон СССР

Втринадцяте в своїй історії здобули звання чемпіонів вищої ліґи в резервовій дивізії футболісти київського „Динамо". В цьогорічному сезоні тренером цієї дружини був колишній визначний змагун київського „Динамо" Михайло Фоменко з м. Суми. В складі цієї київської дружини виступали: В. Коман, С. Процюк, О. Гайганів, В. Горностаєв, І. Жердєв, В. Рац, Ю. Махиня, В. Гришко, Г. Пасічний, М. Олефіренко, Р. Колоколов, О. Михайличенко, С. Райко, С. Герасимець, В. Хлус; О. Гущин, Ю. Миколаєнко, П. Яковенко, О. Древинський, В. Кінашенко.

В кінцевому показнику табелі розгривок на усіх 18 клюбів шість зайняли:

Київ „Динамо"	53:15	71:25
ЦСКА (Армія)	45:23	58:37
Москва „Динамо"	44:24	45:30
Тбілісі „Динамо"	44:24	54:25
Мінськ „Динамо"	40:28	56:41
Харків „Металіст"	38:30	66:52

Дальші місця зайняли: Ленінград „Зеніт", Баку „Нефтчі", Дніпропетровськ „Дніпро", Одеса „Чорноморець", Донецьк „Шахтар", Вільнюс „Жальгіріс", Ташкент „Пахтакор", Кишинів „Ністру", Москва „Спартак", Москва „Торпедо", Єреван „Арарат", Кутаїсі „Торпедо".

Про „Студентську Січ" на острові Хортиця

Один з спортових комплексів „Студентської Січі" на острові Хортиця з написом по-російському.

У київському журналі „Старт" з липня 1983 року була поміщена розмова кореспондента цього журналу з проректором запорізького Індустріяльного інституту по навчальній частині Василем Гавришем.

З тієї розмови виходить, що в згаданому інституті, між іншими, працюють 23 спеціялісти фізичного виховання. Студенти інституту брали участь у чемпіонатах світу і здобули сім золотих медалів, виступали на XX, XXI і XXII Олімпіядах, на яких завоювали шість золотих і одну срібну нагороди. В цьому році дружина ручного м'яча інституту здобула чашу Европи.

Крім ручного м'яча, в інституті вправляють 19 інших ланок спорту. Найбільш популярна — це академічне веслування, фехтування, легка атлетика, кошиківка. Належне місце приділяють, очевидно, й військовоприкладним видам спорту. За останніх чотири роки в інституті підготовили майже 4,000 спортовців в цьому числі 23-ох майстрів спорту міжнародної кляси і 40 майстрів спорту.

Важливою базою, що у великій мірі допомагає у веденні фізичної виховної праці інституту є „Студентська Січ" на острові Хортиця, що, як сказав проректор Гавриш, її здобували власними силами. „Студентська Січ" — це цілий спортовий комплекс з готелем, медико-відновлюваним центром, кінотеатром, сенаторією. У „Студентській Січі" щороку відпочиває та оздоровлюється понад 500 осіб. До того ж, сказав Гавриш, там приймають збірні дружини України з різних видів спорту.

На закінчення розмови Гавриш сказав: „Такий спортовий мікроклімат в інституті сприяє й тому, що студенти стали набагато краще вчитися. Адже нинішня навчальна програма технічного вузу не з легких. Вона вимагає великої зосереджености, вміння правильно розподіляти час на засвоєння матеріялу й відпочинок.

Без руху тут не обійтись. А що може бути ефективнішим у цьому пляні за фізичну культуру, спорт! Тим то, поставивши завдання — зробити кожного студента фізкультурником чи спортовцем, ми тільки прагнемо йти в ногу з часом".

Одне тільки не запитав кореспондент „Старту" проректора Гавриша, чому при вході на „Студентській Січі", що її здобували власними руками українські студенти і то на історичній Хортиці, висить напис в російській мові „Студенческая Сечь"? Чи може студенти запорізького інституту вже не розуміють української мови?